

7 - 8511

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.07.0.VDK.0.03-610- 19699
Konu : Yazılı soru önergesi

08/10/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/06/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-74127 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK'ün tarafıma tevcih ettiği ilgi yazınız ekinde yer alan 7/8511 esas numaralı yazılı soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, ülkemizde ödünç para verme işleri halen yürürlükte olan 90 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir. Kararnamenin amacı, faizden para kazanmak için ödünç para verme işleriyle uğraşan gerçek kişilerin ve finansman şirketleri ile faktoring şirketlerinin faaliyetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesidir.

90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 545 sayılı KHK ile değişik 3 üncü maddesinin "a" fıkrasında ikrazatçı;

".. devamlı ve mutad meslek halinde, faiz veya her ne ad altında olursa olsun bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle ödünç para verme işleriyle uğraşan veya ödünç para verme işlerine aracılık eden ve kendilerine faaliyet izni verilen gerçek kişileri ifade eder."

şeklinde tanımlanmış olup, aynı KHK'nin 545 sayılı KHK ile değişik 9 uncu maddesinde de tefecilik aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

"Bu Kanun Hükmünde Kararname uyarınca ikrazatçılık yapmak üzere izin alınmadan, faiz veya her ne ad altında olursa olsun, bir ivaz karşılığı veya ipotek almak suretiyle ödünç para verme işlemlerinin yapılması veya bu işlerin meslek ittiha edilmes ve Kanun Hükmünde Kararname uyarınca alınan ikrazatçılık izni iptal edildiği halde ödünç para verme işlerine devam edilmesi tefecilik sayılır. "

Ödünç para verme karşılığında elde edilen gelirler, koşullara göre ya ticari kazanç ya da menkul sermaye iradı olarak gelir vergisine tabi tutulmaktadır. Konuya ilişkin 104 seri no.'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde;

- Ödünç para verme işinin mutad meslek haline getirilmiş olması durumunda bu faaliyetin ikrazatçılık sayılacağı ve elde edilen gelirin ticari kazanç olarak vergiye tabi tutulacağı,

- Borç para verme işinin itiyat haline getirilmemiş olması durumunda (ortada "Devamlılık" ve "Tekerrür veya Taaddüt" olmaması hasebiyle) arızı olarak veya tesadüfen ve ticari bir faaliyete bağlı olmayarak ikraz edilen paralar karşılığında elde edilen faizlerin menkul sermaye iradı olarak vergilendirileceği ifade edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından mükelleflerin pos cihazları ile yaptıkları satışlara ilişkin bilgiler aylık dönemler halinde bankalardan alınmakta, bu bilgilerden hareketle mükelleflerin söz konusu satışlarını ilgili dönem KDV beyannamelerine intikal ettirip ettirmedikleri kontrol edilmekte ve KDV beyannamelerinde uyumsuzluk tespit edilen mükellefler nezdinde denetimler yapılmaktadır.

Bunun dışında, tefecilik faaliyetinde bulunan mükelleflerin tespiti amacıyla, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı Risk Analiz Merkezi bünyesinde POS tefecilik ve diğer tefecilik hakkında çalışma başlatılmıştır.

Ayrıca, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun tefecilik başlıklı 241 inci maddesinde "Kazanç elde etmek amacıyla başkasına ödünç para veren kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır." hükmüne yer verilmek suretiyle tefecilik suçu Türk Ceza Kanununun kapsamına alınmış bulunmaktadır. Bu itibarla tefecilik suçu işlediği tespit edilen işyerleri hakkında Cumhuriyet Savcılıklarınca anılan kanun çerçevesinde doğrudan soruşturma başlatılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı